

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțan

„BISERICA și ȘCOLA.“

Far banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECHSANĂ în ARAD

Cu inima curată.

Suntem la sfârșitul toamnei. Câmpurile și viile datu-și-au roadele; și omul harnic și cu chibzuială vezutu-și-a toate puse la cale, toate arangeate, pentru a privi în fața iernei ce se apropie.

Dela feliul cum a lucrat și cum a știut să-și chivernisească lucrurile, delă măsura ce a știut să pună trebuințelor sale în raport cu avutul său, îi depinde liniștea, asigurarea și independența. Și nici odată omul harnic și chibzuit nu va ajunge în pierzare, căci pe cel ce știe să se ajute și Dumnezeu îl ajută.

Ocupațiunea țaranului nostru, deacum se va întoarce delă câmp, mai mult în casa și în jurul casei sale; și delă greul muncii trupești îndreptat trebuie să fie el spre hrană sufletească, la o recreare și întărire a sufletului, în vremea tîgnei de iarnă.

Nu prădarea, trândăvia și istovirea atât morală, cât și materială prin cărciume, prin băutură, va fi ceea ce i-se cuvine și ceea ce va ave să-i îplinească vremea: ci țaranului nostru se cuvine, se pretinde chiar să-i inspirăm, cultivându-l, tărie religioasă morală. Cu aceasta să-l edificăm, să-l oțelim, pentru rezistenței în lupta vieții, și bravarea neajunsurilor cu cari luptă, în împrejurările în cari se găsește.

Și aci, când e vorba de cultivarea poporului nostru în direcție sănătoasă, când profităm de a lua cuvântul în aceasta chestiune, — în vederea potrivitei timpului și condițiilor mai corăspunzătoare acestui lucru, — aci gândul nostru se oprește întâi la cei mai chemați, la cei în întâiul rînd chemați de a face școală poporului, la preoți și la învățători.

Biserica și școala sunt sanctuarele de unde lumina, adevărul și binele se predică; dar pretutindeni

și totdeauna „cu vreme și fără de vreme,“ ne învață Scriptura, trebuie îndeplinită misiunea apostolică. Așa că numai atunci putè-vor „apostolii“ poporului nostru să-și socotească misiunea îndeplinită, când în înțelesul spiritului evangelic propagat-au lumină în popor.

Timpul muncii câmpului ocupând o mare parte a anului, acel timp cât țaranul este mai tignit și poate ajunge mai ușor și mai adeseori în contact cu preotul și învățătorul, trebuie folosit pentru binele și cultivarea lui. „Luminătorul poporului“ pătruns de importanța și nobleța misiunii sale, nu va întrelăsa de a folosi toate ocasiunile de a se pune în contact cu poporeni sîi, ba ce e mai mult, nu va întărzia de a căuta prilegiu de a-i întălni, de a-i întruni, pentru a-i instrui și educa.

Slăbiciunea pentru cărciumă, de exemplu, preotul și învățătorul harnic, vor putè-o stirpi, sădind în sufletul țaranului interesul pentru carte, pentru îmbogățirea cunoștințelor, prin deșteptarea gustului de cetit, întocmind biblioteci populare. Prin conveniri și povețe se întăresc sentimentele sociabilității, se ridică nivelul moral, conștiința valorii personale, cu toate binefacerile sale.

Cea mai puternică armă contra vițliului e munca, cea mai frumoasă recreație, este în cultura minții, care nobilitează inima.

Certele și neînțelegerile vor dispărè acolo unde mâni abile și inimi calde vor ști rupe frînghia întinsă între tabere, — și din liniștirea gândului, în lumina comunității intereselor bisericesti și naționale, cetăți se vor zidi, cari falnic se vor ridica în fața viitorului, sfidând bubuitul tunurilor vrăjmașe.

Folosind timpul contenirei muncii răslățite, luminători ai poporului, luați crucea și adunați poporul

n jurul vostru! Mare greumânt vă va apăsa conștiința dacă nu veți face-o.

Și porniți la muncă, cu inima curată.

Predică,

pentru Duminica a XIX-a după Rusalii.

„Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.“
(Luca VI. 36.)

Iubiților creștini!

Temelia bisericii noastre este pusă pe stâlpul iubirei către D-zeu și pe cel al dragostei către deaproapele nostru. Prin aceste două feluri de iubire se susține și crește biserica noastră, se nutrește legea noastră răsăriteană.

D-zeu din iubire curată a făcut lumea; din iubire nețermurită către oameni a trimis din cer pe însuși Fiul său, unul născut, ca s'o mântuiască, și tot numai iubirea Sa mai susține această lume stricată. Aceste pilde de iubire adevărată ni le-a arătat D-zeu, ca conducându-ne de ele să cercăm și noi a-l iubi cu asemenea dragoste. Mai întâiu avem datorință și ca oameni, dar' mai ales ca creștini, a ne arăta iubirea noastră către D-zeu cu iubire nefățărită, pentru-că iubirea D-zeească, dragoste curată cere. Dar' cum ne vom arăta iubirea noastră, că El e nevăzut? Îl vom iubi fraților, earăși cu cele nevăzute ale noastre cu: *Toată inima, cu tot sufletul și cu tot cugetul nostru.* Acest fel de iubire l'a spus însuși Mântuitorul legiuitorului care umblă ispitindu-l despre porunca cea mai mare din lege. „Ear' Iisus i-a zis lui: Să iubești pe Domnul D-zeu tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău“ (Matei XXII. 37.) Cu această iubire care alungă ori-ce fătărie, se cade a-l iubi, pentru-că „El mai întâiu ne-a iubit pe noi“ (I Ioan IV. 19.)

Aceasta este iubiților, porunca cea mai mare din legea noastră creștină; dar' mai este încă una asemenea aceștia: *Iubirea deaproapelui nostru*, care e tot omul din lume. Despre această singură iubire, vorbește Sf. evanghelie de astăzi. „Fraților!“ — Vă strig cu Apostolul Pavel (Gal. III. 15.) Toți cari până astăzi n'ați cunoscut pe adevăratul creștin, priviți vă rog în Sf. evanghelie de azi tipul cum are să fie creștinul; înțelegeți ce fel de iubire trebuie să se sălășluiească întru inimile noastre. D-zeu ne poruncește a iubi nu numai pe cei-ce ne iubesc pe noi, sau să facem bine numai celor-ce ne fac nouă bine, pentru-că aceasta nu e virtute creștinească, ci a iubi pe cei-ce ne urăsc pe noi și a face bine celor-ce ne fac nouă rău; la aceasta să ne dedăm, căci numai aceasta ne arată că suntem creștini. Iubirea deaproapelui cere și mai mult, nu se îndestulește cu atâta și nici nu e iubire în înțelesul bisericii noastre, iubirea numai cu cuvântul, ci mai ales cu fapta. Așa scrie și Sf. Ioan și

cu același Părinte vă strig și eu: „Fii mei! Să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul“ (Ioan III. 18.) Numai din o iubire ca aceasta se vede răsărind *milostenia sau îndurarea creștină*, despre care ne vom ocupa în predica de azi, fraților.

Prea milostive Doamne! Tu care ne-ai învățat a iubi și tinde mână de ajutor și vrăjmașilor nostri, caută cu milostivire și asupra mea, care cu drept pot striga cu Marele Vasilie: „*N'am făcut ceva bun pe pământ*“ pentru milostivirea Ta, însă îmbracă-mă Doamne cu ajutorul Tău, ca să pot azi binevesti, ear' fiilor mei le dăruiește voie de ascultare.

„Ascultați cuvântul acesta!“ (Amos III. 1.)

* * *

„Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.“ Iisus Cristos, jertfa milosteniei Tatălui cereșe din curată iubire către neamul omenesc, s'a jertfit pe sine pentru mântuirea noastră. O dragoste mai mare ca aceasta cine a și văzut!? Un împărat atât de puternic, cu scaun în cer, cu putere pe pământ, neinvins de nici o putere, căruia slujește cerul cu frică și se pleacă cu cutremur, ear' cele pământeste i-se cuceresc cu osirdie, a cărui bogăție e adânc neurmat și înțelepciunea fără măsurare, un împărat peste toate împărățiile să-și dea pe unul născut Fiul al Său răscumpărare pentru o lume atât de stricată să-și verse sângele prea sfânt pentru o lume atât de păcătoasă, au nu înseamnă aceasta o iubire fără de margini, o milostivire prea curată a Tatălui cereșe pentru păcătoșii pământului, tot atâția dușmani pe față lui D-zeu? Ne-a premers cu pildă aleasă de iubire, că precum El ne-a iubit pe noi cu atâta milostivire, așa și noi creștinii pe cari ne-a slobozit de păcat ne-a împecat cu Tatăl său, să-l iubim dară prin ascultarea și urmarea poruncilor Sale. Această iubire însă nu se ajunge pentru un dar atât de mare și nici nu o putem îndeplin arăta dacă nu o vom dovedi într'un chip văzut prin iubirea deaproapelui nostru.

Până la venirea Mântuitorului nostru lumea considera „deaproape“ numai pe cel-ce îl ajuta și-i ajută întru nevoi. Legea iubirei era nedeplină, așa că acei oameni sub „deaproapele“ nu înțelegeau pe tot omul din lume. Chiar și pe timpul lui Cristos vedeau cât de mult se stricau pe sine Samarinenii cu Iudeii, deși erau mai un neam, cei dintâiu cu un puțin amestec de păgâni. Cu pășirea Domnului în lume se începe legea iubirei adevărate. Mănecând dela D-zeu Tatăl învăța în adunări și soboarele jidovilor, că iubire adevărată e aceea, când iubim și ajutăm pe vrăjmașii nostri. Nici D-zeu n'a făcut alegere între oameni când a trimis pe Fiul Său în lume, nu l'a trimis numai la cei buni ci pentru mântuirea tuturor, cum strigă Sf. Grigorie din pustie: „Soarele dreptății pentru toți a răsărit!“ Vedem că până aci și de atunci încoace soarele Său răcare și încălzește deopotrivă pe toți; ploaună peste bun ca și peste cel rău.

Legea iubirei deaproapelui fără deosebire de cei ce ne fac nouă bine sau rău, ne iubesc sau urăsc pe noi, este, frații mei, legea noastră creștină, pentru a cărei întemeiere a venit însuși să învețe pe oameni, să-i mântuie de legea păgână care învăța a iubi și ajuta, numai pe cei-ce ne iubesc și voiesc nouă binele, ear' pe toți ceialalți a-'i urî.

Iisus, precum auzirăm din Sf. evanghelie de azi, sbicuește cu mare asprime această lege a ne iubirei, spunând poporului jidovesc că aceasta e legea păcătoșilor, adică a p a g â n i l o r, nevrând pe față a le spune că deși urăsc ei pe păgâni atât de mult, dar' legea lor o țin și aceleia i-se închină. „Și de iubiți pe cei-ce vă iubesc pe voi, ce dar este vouă? Că și păcătoșii iubesc pe cei-ce îi iubesc pe dinșii. Și de faceți bine celor-ce vă fac vouă bine, ce dar este vouă? Că și păcătoșii aceeași fac. Și de dați împrumut, dela care nădăjduiți a lua, ce dar este vouă? Că și păcătoșii păcătoșilor dau împrumut, ca să ia întocmai.“ (Luca VI. 32—34.)

Cât de frumos desparte, iubiților, Cristos legea păgână sau a ne iubirei de cea creștină sau a iubirei deaproapelui. Ascultați fraților, înțelesul legii noastre, sau al iubirei creștinești: „Ci iubiți pe vrăjmașii vostri și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăjduid, și va fi plata voastră multă, și veți fi fii ai celui prea înalt; că El este bun spre cei nemulțămitori și răi. Deci fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.“ (Ib. 35—37.) Intru această iubire și facere de bine atărnă legea noastră creștină. Cât de mult bine și cu ce iubire s'a arătat Iisus întotdeauna față de poporul jidovesc cel atât de rău, neînțelegetor, neomenos. Chiar și pe Sf. cruce, când moare între batjocurile cele mai mari, adăpat cu fiere și oțet de către cei nutriți în pustie cu mană cerească; incununat cu spini de către cei pe cari cu cununa iubirei creștinești a vrut să-i infrumșeteze, pentru acei mari dușmani ai săi și la ceasul morții cu milostivire roagă pe Tatăl Său: „Părinte! Eartă-le lor că nu știu ce fac“ (Luca XXIII. 34.)

„Iubiților! Dacă D-zeu așa ne-a iubit pe noi, trebuie să ne iubim unii pe alții.“ (I. Ioan IV. 11) nu așa însă fraților, cum ne-am dat a ne arăta iubirea noastră față de aproapele — care este fratele nostru, nu cu cuvântul și limba dulce, ci după-cum cere legea noastră, cu f a p t a și cu a d e v e r u l, „Fii mei! Să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul.“ (Ib. III. 18.) „Iubirea de frați să rămână!“ (Evrei XIII. 1.)

Iubirea fără milostivire sau îndurare creștină nu are nici un rost. Dacă cineva ne urește și ne face rău, mânia nu trebuie să ne aprindă ca se măsurăm fratelui nostru întocmai, pentru că aceasta nu duce la nici un sfârșit bun. Mai mult vom impune fratelui nostru ce ne amărăște, dacă vom îndura toate cu milostivire, care la urmă atât de mult îl obligă încât el singur începe a ne iubi. „Ai dobândit pe fratele teu“. (Matei XVIII. 15.) Ear dacă vom compătimi

pe un frate al nostru lovit de primejdii, suferind în nevoi, ce va folosi lui dacă bogatul îl va iubi numai cu cuvântul, ear cu fapta se va ținea departe de a-l ajuta? Au nu este aceasta iubire fățărnică? Iubește unul ca acela pre Dzeu? Nu iubiților! „Mincinos este! Că cela ce nu iubește pe fratele său, pe care l'a văzut, pe Dzeu, pe care nu l'a văzut, cum poate să-'l iubească?“ (I. Ioan IV. 20.) „Eară cel ce are avuția lumii aceștia și vede pe fratele său având lipsă și își închide inima sa de către dânsul, cum rămâne dragostea lui Dzeu întru dânsul?“ (ib. III. 17.)

Se apropie eara; câți frați de ai noștri, de o lege și un sânge, o așteaptă goi de toate, și fără hrană și fără îmbrăcăminte, ce să se facă sormanii? Nu tuturor le-a dăruit Dzeu avere de-o-potrivă. Să-'i lăsăm să piară de frig, să se uște de foame? Ah! Creștinilor! Iubirea adevărată creștină cea a deaproapelui nostru suspină!

Către voi bogaților în rëndul întâi mă îndrept și vă strig: Nu uitați iubirea creștină! Frânge pânea ta săracului lipsit! Milostivește-te cu o haină a ta fratelui tău ce tremură de frig. Caută fiatele meu numai în giur de tine și vei vedea pildă de urmat la alte nații cari poartă grijă de săracii lor.

Cine să ne ajute dacă noi singuri nu vrem să ajutăm pe frații noștri? Cât jertfesc alte nații pentru nevoiile lor; ci între sine se ajută la vreme de primejdii și cu bani, cu sfaturi adevărate? La noi însă iubiților, e cu totul întors. Vedem pe fratele nostru căzut în primejdii, încalcit în procese, și nici vorbă d'ai tinde un ajutor cu fapta, sau măcar cu sfatul și mai pe toată ziua putem vedea în loc de sprigin, cum se apasă unul pe altul, bucurându-se cu toții de nefericirea unuia sau altuia dintre noi. Azi se prăpădește unul, mâne altul și așa pe rind ne ducem toți, până în anumită vreme ne pomenim cu creștini slabi în toată privința, săraci, fără de simț religies-creștin, și ce vom face, ce vom începe când vremuri tot mai grele avem să îndurăm? Au nu cu timpul se va stinge poporul nostru și ca nație și ca biserică? Și blăstêmul următorilor noștri au nu ne va ajunge, încât nici în mormânturi nu vom avea pace și odihnă!

De ne greșește fratele nostru cu îndurare creștină să-'i ertăm; ce e drept, e un lucru foarte greu, a întâmpina cu pâne pe cel-ce caută să ne omoară cu pietri, dar' pildă ni-e Mântuitorul, care numai așa a făcut cu cei mai mari dușmani ai săi. Să facem și noi așisderea; cu sfătuirii creștinești să-'l aducem a-și recunoaște greșala sau fapta sa, fie fost aceea făcută și cu bună precugetare; mai mult vom ajunge atunci dacă pe această cale îl vom aduce a-și recunoaște greșala decât răsplătindu-i întocmai, ba de comun și mai aspru, luând drumul de pîră, predându-l pentru ori-ce lucru mic, cum ne-am dat, deloc pe mâna avocatului. De câte-ori vă aud eu jălbuindu-vă că v'ați încalcit în procese și ved cum vi-se duce averea voastră. Procesele, fraților, sunt sărăcia poporului nostru, pentru-că azi, deși avem o mulțime de advocați Ro-

mâni, prea puțini, — și aceasta cu durere trebuie să o zică — sunt iubitorilor, cari apără cauzele noastre ci cei mai mulți caută a le încăleci și le leagă ca și cu un lanț de care nu te mai poți scăpa, până ți-se duce tot.

E timpul fraților, să ne deșteptăm, pentru-că la ușa multora doarme sărăcia, și ajunge numai a o pomeni prin un proces, și pe loc ne scoate din casă.

Fiți pe pace, trăiți ca frații, având un singur tată; deprinde-ți-vă d'acum înainte a erta și îngădui unul pe altul, cum eartă și îngăduie Dumnezeu pe atâta păcătoși din lume. „Fiți milostivi!“ vă strig fraților și faceți judecata voastră în înțelesul bisericii noastre, nu cum vă îndeamnă și chiamă lumea la necaz și sărăcie.

Ca să știți cum avem d'a umbla cu cei mai mari dușmani ai noștri, eată vă aduc o pildă: Saul împăratul prigonea mult pe David, căutând zi cu prilej să-'l omoară. Aude că David e în pustia Zifului, ia cu sine trei mii de bărbați aleși, dar obosit de cale tăbărea Saul pe dealul Ehelat; intră în cort și adoarme asemenea și bărbații sei, cu sulița implantată în pământ la capul lui. David aude dela iscoadele sale, intră în oaste și găsește pe Saul durmind în cort. Vai! Ce prilej d'a omori David pe Saul cu însași sulița sa. David însă nu 'l omoară, ba oprește și pe Avessa care îl însoțise: „Să nu 'l omoari pe el“ (I. Imp. XXVI. 9.) Și în semn că vieța lui Saul a fost în mâna lui David, a luat acesta dela capul lui sulița și vasul cu apă și nu l'au omorât pe el pentru că era „un sul Domnului“ (ib. 11.) Astfel noi iubitorilor să învățăm din aceasta a fi cu milostivire ca și David, față de aproapele nostru, macar de ar și căuta după vieța noastră ca și Saul; nu iubitorilor, pentru-că deaproapele nostru e „un sul Domnului“, e fratele nostru în Cristos. Aflând el mai târziu despre purtarea noastră ca și Saul ne va striga: „Pecătu-iam! Intoarce-te că mai mult rău nu-'ți voi face“ (ib. 21.)

* * *

Atot milostive Doamne! Cu plecarea genunchilor noștri eată la Tine grăbim rugându-Te cu milostivire prea îndurate Părinte! Caută din ceriul cel sfânt al Teu asupra noastră cari în toată vremea și în tot ceasul, Ție unuia greșim și pe deaproapele nostru amărăm. Eartă-ne! Și nu intra la judecată cu robii Tei ci ne luminează mințile noastre cele întunecate de mânie și răsbunare, îmbrăcându-ne ca pe niște aleși ai Tei „întru milostivirea îndurărilor, în bună-tate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga răbdare: Primind unul pe altul și ertând unul altuia.“ (Colos. III. 12. 13.) „Eară peste toate acestea dragostea, care este legătura săvârșirii,“ (ib. 14.) și pacea să stăpânească întru inimile noastre.

Lăudat și preamărit să fii Doamne în veci vecilor. Amin!

Jabar, 25/8 Septembrie 1901.

Ioan Nicorescu,
preot gr. or. rom.

Predică,

pentru Duminica a XX-a după Rusalii.

„Nu plânge“ Luca XI. 14.

Este în firea omului, Iubiți Ascultători, că decumva i-se întemplă ceva nenorocire, se întristează, ear' decumva nenorocirea, ce a venit peste el, e mare, atunci întristarea cuprinde întreg lăuntru omenesc. Și cel ce suferă nenorocirea e silit să dea curs slobod lacrimilor, să plângă. În astfel de clipe ori ce mângăere e de prisos. Adunese prieteni, vină neamuri să mângăe pe cel-ce odată l'a cuprins nenorocirea, toți aceștia puțin îi vor folosi, ba de cele mai multe-ori îi chiar măresc durerea; singur lacrimile, singur numai plânsul e în stare a alina durerea celui ce suferă. Oh! și cât de ușurat se simte, cel ce în nenorociri poate să plângă! Lăudat fie Dumnezeu, care a dat această mângăere omului.

Suntem noi cu toți oamenii și toți locuim în aceasta vale a plângerei, în aceasta lume pătimasă, toți suntem supuși nenorocirilor, toți întristării și plânsului. Patriarhul Avraam a plâns pentru moartea soției sale Sara; Esau, văzând și știind cumcă a fost înșelat de fratele său Iacob: „au strigat cu glas mare și amar foarte.“ (Gen. 27, 34.) Iacob fagind de frica fratelui său Esau în Mesopotamia la unchiul său Lavan, și aflând pe fiica acestuia pe Rachil, pascând oile tătâne-său, cunoscându-o: „au sărutat Iacob pe Rachil și strigând cu glasul său a plâns.“ (Gen. 29, 11.); Împăratul Ezechia știind dela profetul Isaia, cumcă incurând se va muta de pe pământ, a plâns plângere mare. Veduva din evangelia de azi, perzându-și pe singurul său fiu, și spriginul nepuțințelor ei, bucuria și mândria ei, a plâns petrecând în lacrimi amare, în durere nespūsă, la mormântul cel rece, rămășițele pământeste ale scumpului ei fiu. Ne putem închipui cât de mare a fost durerea acestei veduve! Ce n'ar fi dat ea, să-și vadă copilul înviat. Însuși Mântuitorului i-se face milă de dînsă și îi zice: „nu plânge“ apoi mergând se atîng de cosciug și a zis: „tînere! Ție grăesc scoală.“ Și oh! minune preamărită! cel mort a început a grăi; ear' cei ce erau de față văzând minunea preamărea pe Dumnezeu.

A plâns veduva din s-ta evaogelie de azi și prin plâns a dobândit bucurie, unicul ei fiu, și la câștigat. Lacrimile ei au fost scăparea fiului său. Pe cât însă sunt de bune lacrimile la unele întâmplări, pe atât sunt ele de păgubitoare uneori. Înțeleptul Sirach zice: „că pe mulți i-a omorât întristarea.“ (Sir. 30, 24), ear' Pavel zice: „întristarea lumii moarte lucrează.“ (II. Cor. VII, 10.) Purcezând de aci mi-am pus de temei a vorbirei mele de astăzi întristarea. Vă voi arăta dar' pentru ce trebuie să ne întristăm și să plângem, și apoi cum trebuie să ne întristăm, cum să plângem. Despre ce până vă voi vorbi, vă rog să fiți cu ascultare.

E lucrul știut cumcă Dumnezeu a sădit în inima noastră a fiește-căruia o părțicea din Duhul său, ne-a înzestrat pe fiecare cu suflet vecinic, cu duh nemuritor. Și noi adeseori uităm aceasta, și lăsăm aceea-ce avem mai scump, lăsăm sufletul nostru pradă păcatului, care ne despoaie de tot binele, ne face să perdem mila și îndurarea lui Dumnezeu către noi, să perdem vieța vecinică, fericirea noastră și a duhului celui ce viează în noi. Păcatul ne face să călcăm voia, să călcăm porunca ziditorului nostru. El ne face dar' să murim și sufletește, precum tot păcatul a adus asupra noastră și moartea trupescă, întorcerea noastră, în țărina, din care ne-am zidit. Păcatul ne face pe noi robi șieși: „au nu știți — zice Apostolul — că celui ce vă dați pe voi slugi, rob

sunteți aceluia, sau păcatului spre moarte, sau ascultării spre dreptate." (Rom. VI, 16.) Oh! ce grozav e deci păcatul! El ne omoară sufletește! Și cu cât e mai amară moartea aceasta, decât cea trupească. Trupul, dacă a murit, nu mai vede nu mai aude, nu simțește nimic, sufletul însă rămâne tot aceea ce a fost. El nu moare așa ca se nu simțească. Moartea sufletului e pierderea fericii vecinice. El nu se îngroapă în pământ, ci se aruncă în focul Gheenei, acolo unde e scârșnirea dinților, unde vermele nu doarme nici odată, acolo unde e suferință vecinică și chin netrecător.

Vedeți câtă urgie ne-aduce păcatul. Și chiar pentru răutatea cea mare, ce ni o face păcatul, noi trebuie să fim destoinici, a ne apăra de el. Și de cumva ne-a biruit, atunci noi trebuie să ne intristăm, să plângem. Da, trebuie să plângem pentru păcatele ce am făcut, căci acesta e mijlocul, prin care putem ajunge earăși la starea cea dintăiu, la deplina curățire.

Sfânta evanghelie ne spune că văzând Mântuitorul cetatea Ierusalimului a plâns: „Și dacă s'a apropiat văzând cetatea a plâns de dînsa" (Luca XIX. 41.) Și pentru-ce a plâns? Pentru păcatele și fărădelegile celor-ce locuiau în cetate. În adevăr mari erau fărădelegile acelor oameni. Uciderile furărilor, înșelătoriile și minciuna erau lucruri de toată ziua. Cărturarii și Fariseii evreești, cei-ce trebuiau să fie lumina poporului de rînd și ei înșiși făceau cele mai mari fărădelegi. Ei făceau ce e drept rugăciuni lungi, posteau și ajunau, dar' toate acestea le făceau numai pentru-ca să-'i vază poporul și văzându-i să-i cinstească, va să zică tot ce făceau era făcut pentru a secera ei înșiși laude și preamăriri, ear' nu pentru lauda și cinstea lui D-zeu. Oamenii cei avuți priveau cu dispreț și ură la cei mai sărmani, veduvelle erau nesocotite, simbria lucrătorilor trasă, am pute zice că întreaga cetate gemea sub jugul păcatelor. Eată pentru-ce a plâns deci Mântuitorul Cristos, când a privit cetatea, ceea-ce sfântă se cerea să fie. Ea însă era cuibul păcatelor și a nelegiuirilor, și aceste nelegiuiri știindu-le Mântuitorul a plâns prevăzând ceea-ce era să se întempele acelei cetăți.

Și noi să plângem pentru păcatele noastre. Să plângem căci numai așa vom pute încungiura pedeapsa ce ne așteaptă pentru călcarea și nesocotirea poruncilor D-zeești. Apostolul Petru s'a lăpădat de trei-ori de Mântuitorul, ear' întorcându-se a plâns cu amar. Și a plâns nu numai atunci, ci a plâns în toată viața sa. Ori de câte-ori își aducea el aminte de greșala sa, de atâtea ori lacrimile acopereau fața dînsului. Și dacă Apostolul Petru a plâns de atâtea ori pentru o greșeală, apoi cu cât mai mult ni-se cade să plângem noi, cei-ce greșim pururea? Cu cât mai multe lacrimi trebuie să vîrsăm noi, cari de nenumărate ori luăm în deșert numele cel prea sfânt al lui D-zeu. Petru, ce e drept, a tăgăduit odată pe Mântuitorul, noi îl tăgăduim de mii de ori, pentru-că ori de câte-ori păcătăm păcate grele, totdeauna facem aceea-ce Petru a făcut în curtea arhierelui Caiafa, adică tăgăduim ființa lui D-zeu. Să plângem dar' să plângem și vîrsăm neconținut lacrimi pentru păcatele noastre, dacă voim să dobândim ertare.

A doua pricină pentru care se cade să plângem, iubitorilor creștini, sunt nenorocirile, cari le trimite D-zeu asupra noastră pentru păcatele noastre. E știut lucru cum-că D-zeu nu pedepsește ca omul. D-zeu așteaptă întoarcerea omului păcătos, și numai după-ce vede cum-că cel-ce a greșit nu are în sine voia a se căi, atunci urmează pedeapsa. Și vai, cât e de grozavă pedeapsa lui D-zeu. Ciuma, foamea, războaiele îndelungate, grindina, lăcustele, moartea și perirea dobitoacelor noastre sunt tot atâtea pedepse D-zeești. Pentru aceste pedepse trimise de D-zeu noi trebuie să plângem, trebuie să vîrsăm lacrimi amare, căci dacă adevărata pocăință va îndepărta și pedeapsa lui D-zeu dela

noi. Ca să vedeți și înși-vă să vă convingeți despre aceasta vă voiu aduce de pildă o întemplantă din sfânta Scriptură.

Cetatea jidovească Vetulia era încungiurată de mai multă vreme de dușmani. Olofern, conducătorul sau dirigătorul oștilor asiriene poruncise să se păzească torte fântănilor și isvoarele apelor ca să fie siliți să se predea înșiși din lipsa apei. Cei mai mulți dintre ei erau mai bucurosi a deschide porțile cetății decât a se lăsa să peară de sete. Și s'a adunat tot poporul la Ozia și la boerii cetății... și au strigat cu glas mare și au zis: (Iudit VII. 21) „Mărturisim asupra voastră cerul și pământul și pe D-zeul nostru... cel-ce ne pedepsește pe noi pentru păcatele noastre și pentru păcatele părinților nostri" (ib. 25) „și s'au făcut plângere mare în mijlocul adunării tuturor dimpreună și au strigat către Domnul D-zeu cu glas mare" (ib. 26.) Apoi Ozia a zis adunării: „nădăjduiți fraților încă cinci zile să așteptăm" (ib. 27.) Și în adevăr capul lui Olofern, dirigătorul asirienilor, e tăiat de mîna unei femei, ear' oștile lor puse pe fugă și cetatea Vetulia scăpată. Vedeți cum a întors D-zeu pedeapsa asupra acelei cetăți, înțelegeți cum plângerea și adevărata pocăință poate să scape, poate să mântuiască de perire sute și mii de oameni, cetăți și țeri întregi.

Intocmai ca o tabără asupra unui dușman așa se înarmează și păcatele împotriva noastră. Și în contra atător nelegiuiri și fărădelegi să nu se aprindă mânia ziditorului? Da, se va aprinde mânia lui D-zeu împotriva noastră și El ne va pedepsi cu mulțime de pedepse. Să plângem dar' și să vîrsăm lacrimi umilindu-ne înaintea D-zelui ceresc până avem timp, pentru-că: „de nu vă veți întoarce sabia sa va lucii arcul său e încordat și l'au gătit pe el" (Ps. VII. 13) și va fi vai acelui om, vai acelei cetăți asupra căreia va veni mânia cea de sus.

Pentru păcatele noastre și pentru pedepsele, ce cu dreptul vin asupra noastră să lăcrimăm noi dar' iubiți ascultători. Știind acum pentru-ce trebuie să plângem, ni-se cuvine a ști și a cunoaște și felul sau chipul în care să plângem; aceasta însă veți auzi-o în partea a doua a cuvîntării mele de astăzi.

Inima noastră trebuie să fie curată și nepătată. Ori-ce jertfă, ori-ce dar am aduce noi lui D-zeu, toate trebuie să fie aduse din inimă; ear' dacă inima, din care au fost jertfite jertfele noastre nu e curată, atunci toată truda noastră zădarnică va fi. Se cade deci că mai presus „să ne curățim simțirile noastre" și apoi să cădem cu rugăciuni, cu cereri și cu daruri înaintea părintelui ceresc, bine știind că „inimă înfrîntă și smerită D-zeu nu o va urgisi" (Ps. 50) chiar așa și întristarea și plângerea pentru păcatele noastre trebuie să porceadă din inimă. Ori-ce prefacere dar' e urită lui D-zeu. Să nu lăcrimăm deci numai cu ochii, ear' inima noastră să fie departe de fapta noastră, nu pentru-că prin aceasta în loc să ne folosim, am întărită și mai mult mânia lui D-zeu împotriva noastră. El știe și cunoaște lăuntrul nostru, înzădar e deci ori-ce prefăcătorie. Ear' ca să mă înțelegeți și înși-vă să pricepeți cum-că D-zeu știe toate ascunsurile inimei noastre, vă voiu aduce dovadă o întemplantă din viața Mântuitorului.

Era chiar vremea patimilor dulcelui Răscumpărător. Crucea cea grea apăsa greu umerii săi, încât p'aci-p'aci era gata să cază sub greutatea ei. Cei ce-l duceau să-l răstignească îl sileau totuși să-'i ducă crucea până la locul de perzare, deși vedeau că sudori de sânge acopereau fața lui; femeile cari îl petreceau văzând grozavele chinuri, ce le suferea Mântuitorul, începură a plânge. Intorcându-se Mântuitorul le zise: „ficele Ierusalimului nu mă plângeți pe mine, ci vă plângeți pe voi și pe fiii voștri." (Luca XXIII. 28.) Știea Mântuitorul cum-că acele femei îl plâng pe el, dar' știea și aceea cum-că ele plâng numai suferințele lui trupеști, ele însă se cădea se plângă mai mult

pentru păcatele aceluia, pentru cari Mântuitorul a suferit moarte de ocară pe cruce, decât pentru însăși suferințele Mântuitorului.

Pentru ca lacrimile omului să fie asemenea pomului roditor se cere dar' ca să fie purcese din inimă curată, pentru-că numai astfel de lacrimi sunt în stare a înmăia, a înblânzi mânia lui Dumnezeu împotriva noastră. Ezechia s'a rugat din inimă, din inimă au fost lacrimile lui, din inimă pocăința Ninivitenilor, din inimă mărturisirea lui David. Și Ezechia a primit iertare. El trebuia se moară pentru fărădelegile lui și totuși îi se lungeste firul vieții. Insuși Dumnezeu prin glasul prorocului îi zice: „Auzit'am rugăciunea ta și am văzut lacrimile tale și eată adaug vieții tale cincisprezece ani“ (Isaia XXXVIII. 5.) Cetatea Ninive era să fie stîrpită din temelii, însuși prorocul Iona e trimis să vestească aceasta celor din Ninive. Se întorc însă Ninivitenii cu plângere mare, cu plângere din inimă și cetatea Ninive e scăpată. Cât de frumos ne spune noauă Ioan Gură-de-aur modul și chipul de pocăință a Ninivitenilor. „Ninivitenii au auzit aceasta — zice Ioan Gură-de-aur — adevărat vestea despre perirea cetății lor — au crezut cuvintele lui Iona —; nu le cui nesocotit, ci s'au grăbit îndată la post, bărbați și femei și robi și stăpâni și căpetenii și supuși, copii și bătrâni și chiar dobitoacele cele fără de minte n'au fost scutite de păzirea acestei datorințe. Pretutindenea se vedeau haine de pocăință, pretutindenea cenușe, pretutindenea lacrimi și suspine. Insuși împăratul s'a pogorit de pe tron a depus coroana sa și s'a îmbrăcat în vesmint de pocăință și cu chipul acesta ei au mântuit cetatea de perire.“ (I. Crisostom Omilia despre prorocul Iona și post.

Astfel trebuie să facem și noi, să plângem din inimă multele noastre păcate și fărădelegi, să ne întristăm și să vărsăm lacrimi pentru pedepsele ce ni le trimite Dumnezeu din pricina nenumăratelor noastre nelegiuiri.

E de lipsă încă ca să plângem pentru greșelele noastre în totdeauna. Așadar' nu numai o zi sau două ci în toată viața noastră, căci numai așa vom putea fi bizuiți, că se va șterge mulțimea fărădelegilor. David împăratul, deși a știut din gura profetului Natan, cum-că i s'a iertat păcatul ce a făcut, totuși în toată viața sa a suspinat pentru el. De câte ori a udat acel împărat cu lacrimi așternutul său, ne-o spune însuși zicînd: „Făcutu-s'au lacrimile mele mie până ziua și noaptea“ (Ps. 41, 3.) Și aceasta pentru-că avea totdeauna înaintea ochilor păcatul ce a făcut: „și păcatul meu înaintea mea este pururea“ (Ps. 50, 5.) Și dacă David împăratul a plâns pentru un păcat, ce a păcătuit în întreaga sa viață, oare noi să nu plângem și încă în toată viața noastră pentru mulțimea păcatelor noastre?

Oh! noi am părăsit căile cele bune, noi ne-am făcut mai rău decât părinții noștri, glasul sfintei biserici pe noi nu ne mai mișcă, pare-că am avea curat inimă de peatră. Facem păcate, facem nelegiuiri și lucruri urite și nici prin minte nu ne trece să ne pocăim. De ce atîta nepăsare, de unde așa mare răceală? Inși-ne vedem cu ochii, câte pedepse vin asupra noastră. De multe-ori holdele noastre sunt bătute de grindină, vitele ne per cu grămada, de câte-ori nu am fost pedepsiți și cu foc, inși-vă o știți bine aceasta, și totuși inima noastră e tare, e nemișcată. întoarceți-vă întoarceți-vă cu post, cu rugăciune și cu plângere la Dumnezeu vostru, ca să se ierte păcatele voastre. Amin.

Moise Popoviciu,
preot.

Sfîntirea unei biserici.

Avînd noi cărturarii români datorința morală de a da publicității toate evenimentele bune și rele cari se petrec în viața poporului nostru, ca astfel viața noastră publică în toate fazele ei să fie cunoscută tuturor, prin ce apoi de o parte cunoscînd faptele de bine și cum acelea s'au produs, de altă parte aflînd că ici-colea afacerile comune bisericesti-școlare stagnează, cunoscînd izvorul acestor stări pernicioase, acestea mai ușor le vom ști evita urmînd exemplele acelea, prin cari cu răbdare și muncă statornică ne vom pune pe calea progresului, asigurîndu-ne astfel stima și recunoștința poporului și mulțumirea noastră proprie, că datorința ne-am făcut.

În 23 Septembrie v. a. c. am fost norocos de a asista la un act de mare însemnătate nu numai pentru aceia pentru cari s'a săvârșit, ci și pentru întreg poporul nostru; în acea zi s'a îndeplinit sfîntirea bisericii renovate din temelie, din comuna Micărechiu, care este situată la marginea vestică a diecesei noastre. Întărirea bisericii și a școlii și astfel a poporului în limba și obiceiurile străbune, mai ales în comunitățile isolate, face bucurie și întărește speranța în viitor a întregului neam din care facem parte.

Actul sfîntirii a fost un act mareț, pontificînd ca și delegat al Preasfîntitului Domn Episcop diecesan, Prea Cuvioșia Sa vicariul episcopesc Vasile Mangra, care încungiuat de 2 protopopi și 6 preoți, cu o evlavie înălțătoare a îndeplinit pomposul act, ca și care alte confesiuni nu pot avea. Magnificența Sa după priceasnă a rostit o predică ocașională poporului, o predică predată cu vervă oratorică, din inimă. Se puté vedé cum poporul adunat în număr mare este pătruns de învățăturile convingătoare și pe deplin înțelese de dînsul.

După eșirea din sf. biserică P. C. Sa încungiuat de preoții împreună slugitori, a cercetat școala cea frumoasă și inzestrată cu toate recvisitele de lipsă, după ce a văzat și granariul bisericesc, în casa parochului protopop Nicolae Rocsin, unde a fost găzduit, a primit comitetul parochial care i-a mulțamit pentru fatigile făcute ostănind la sfîntirea bisericii; a urmat antistia comunală condusă de vrednicul notar Iuliu Veres care ca flu al bisericii noastre în numele comunei a mulțamit Magnif. Sale pentru ostăneala făcută pentru popor; P. C. Sa pe ambele corporațiuni prin cuvinte părintești le-a îndemnat a lucra ca poporul să petreacă în viață moral-religioasă, la spriginirea bisericii și a școlii precum și la iubirea păcii și a muncii.

A urmat apoi prînzul sub decursul căruia P. C. Sa a ridicat paharul în sînătatea P. S. Sale Domnului Episcop prea bunul nostru părinte, stăpînul casei pentru P. C. Sa, protopopul P. Serbu pentru popor și conducătorii săi, N. Porumb pentru Doamna casei, ș. a.

La 4 ore p. m. Magnif. Sa a plecat însoțit de toți preoții în spre gară. La eșirea din curtea preotului-protopop, la întimpinat cu aclamațiuni o mulțime de popor de toată seama, clopotele sunau, înainte mergea un banderiu de voinici călăreți ear caleasca P. C. Sale era urmată de 22 trăsuri încărcate de credincioși. Toate acestea dovedesc eclatant cum știe poporul nostru inteligent și cu ambiție să prețuiască pe fruntașii săi. La gara dela Kőtegyán încungiuat mulțimea poporului pe iubitul Vicari episcopesc, de nou și-a exprimat mulțamita că a alergat la dînsii; la acestea Magnif. Sa prin o vorbire frumoasă mulțamind poporului de alipirea și manifestația sa, de nou i-a pus la inimă iubirea bisericii și a școlii, a implorat apoi binecuvîntarea lui Dumnezeu peste ei și familiile lor; alergînd apoi toți, au sărutat mâna iubitelui Vicar care a plecat cu trenul spre Oradea-Mare.

Spre orientarea on. public asupra parohiei Mică-rechiu, aceasta o relevăm în câte-va cuvinte: Poporul de 1300 suflete la număr dispune de un fond de bucate bisericesti de 500 hl. are o școală frumoasă care ar face fală ori cărei comune, din mijloacele căreia pentru 80 elevi mai sârmani pentru a. c. s'au procurat toate manualele de lipsă. Biserica reparată pentru 8000 cor. — înzestrată bogat — s'a efeptuit din mijloacele sale proprii fără a fi contribuit credincioșii nici un ban. Poporul e moral și religios și deși cu pământ puțin, este în stare bună. Toate acestea sunt a se mulțami conducerii preotului-protopop care de 20 ani nelăsându-se împedecat de nici un obstacol, lucrând cu tact, cu răbdare, învățând și sfătuind continua, are acum mulțămirea că turma sa îl ascultă și îi urmează povețele. Așa lucrând toți conducătorii nemijlociți ai popoului nostru, nu va trece mult, până când acesta va deveni la lămină și la buna stare morală și materială încât va fi pe deplin conștiu de sine, ascultând cu iubire și încredere deplină glasul și povețele păstorilor săi.

Un oaspe.

Organizația școlaelor noastre.

(Continuare.)

Ca mijloace pentru consolidarea relațiilor dintre școală și familie, se recomandă:

a) Privitor la școală.

1) Școală va influența asupra familiei, dacă va educa cu adevărată religiozitate și iubire de neam; care constituie puntea ce leagă școala cu familia.

2. În activitatea educativă și instructivă, să ținem cont de individualitatea copilului.

3. Să păstrăm contactul cu familiile elevilor, prin care stabilim relațiuni de adevărată cordialitate, câștigând în acest mod încrederea familiilor, care singură e capabilă a face, ca cuvintele noastre să fie considerate ca isvorite din bunăvoință și amizie.

Este un ce nespuse de păgubitor pentru educația pruncilor, întrelăsarea de a intra în contact mai intim cu părinții pruncilor, de a-i studia, special modul lor de cugetare și argumentare, spre a-i putea astfel combate cu succes.

Să cercetăm casele părinților ori de câte ori reclamă necesitatea, descoperind părinților prestațiunile elevilor, discutând și chemându-i întru ajutori, întru sanarea unor rele.

Special în casuri de boale să cercetăm elevi, manifestând astfel viul interes față de prunci, în fața părinților lor.

4. Examenele publice să se facă cu osebită solemnitate, stăruiind să ia parte cât mai mulți părinți. Să examinăm materii folositoare vieții practice!

5. Școala să fie cu osebită considerare la marele postulat „vitae, non scholae discitur,” căci precum zice și Montaigne „înainte de ori și ce, nu e vorba să se formeze filosofi sau preoți, ci oameni;” cu un cuvânt, să tindem a da învățământului mai mult o direcție practică.

6. Festivitățile școlare arangeate cu pricepere, vor ridica mult școala înaintea părinților.

7. Ocupațiunile domestice, vor face să vadă părinții, că școala e angajată la munca.

9. Bibliotecile școlare și populare, vor familiariza poporul cu cauza culturii, și îl va face să înțeleagă folosul culturii.

10. Sunt foarte recomandabile întrunirile de seara ale părinților, atât de usitate în Germania, în cari învățătorii în o limbă și într'un cerc de idei accesibile, dau părinților noțiuni de principii educative și din alte ramuri de cultură, făcându-i să cugete mai serios asupra școlaeli.

b) Privitor la familie.

1. Toți, cari osteneșc în agrul culturii naționale, vor fi făcut trista esperință: că țeranul nostru — în cele mai multe casuri — nu cunoaște școala, tendințele și mijloacele ei de acțiune.

Să nisum prin ziaristică, conferințe și scrieri populare, a lumina țeranul asupra tendințelor și mijloacelor educative, făcându-l astfel să promoveze și el interesele școlaeli, considerându-o și ca institut educativ.

2. Familia trebuie să nizuiască a ridica autoritatea învățătorului naintea copiilor, dacă e ca aceiași să influențeze asupra lor.

3. Părinților li se impune datoria de a se informa și controla purtarea copiilor lor; unde ochiul învățătorului nu pătrunde, acolo trebuie să vină părinții și să suplinească pe învățător.

c) Privitor la biserică.

Poate consolida mai cu efect relațiunile dintre familie și școală, biserică, prin preotul conștiu de chemarea sa, care pretutindea: pe amvon și la dese ocațiuni de servicii religioase în familie, poate face pe părinți să-și înțeleagă chemarea lor, de a sprigini școala în toate acțiunile ei.

d) Privitor la biserică.

Dintre toți factorii chemați de a promova la noi interesele culturale, cel mai nepăsător pentru progresul școlaelor noastre, este societatea.

Cât timp în alte state și la alte națiuni societatea nu numai că ajută statul și biserică întru susținerea instituțiilor culturale, ci ea însăși susține chiar atari școale; pe atunci la noi — durere — nu este nici voia de a sprigini bietele școale, de a conlucra ca familiile țeranilor să primească încă și niște consilii sănătoase, spre a li deștepta interesul, pentru creșterea corespunzătoare a familiei.

Câte chestiuni de progres sunt, cari nu le poți impune prin legi, cari pot fi numai rodul inițiativei și nisuințelor privaților.

Priviți vieța familiară a indeilor și veți recunoaște, că aceea a întărit în densii credința neștrămutată în legea și limba lor, iubirea de muncă și progres.

„Cercurile culturale” inactivate în toate statele

culte prin însuflețirea societății pentru cauza culturii a făcut, ca în acele state școala să fie înțeleasă și spriginită în acțiunile ei.

(Va urma.)

D I V E R S E.

* *Societatea de lectură pedagogico-teologică din Arad* ținându-și ședința sa de constituire în 25 I. c. sub presidența Reverendisimului Domn Prof. Dr. Ioan Petran s'a organizat în următorul mod: **Președinte:** Victor C. Fizeșianu, teolog curs III., **Secretar:** Romul R. Rațiu, teol. curs II. **Notar:** Ioan Giuchiciu, ped. curs IV. **Casier:** Valer Felneac, teol. curs II. **Bibliotecar I:** Iosif Tărăn, teol. curs I. **Bibliotecar II:** Nicolau Raicu, ped. curs III. **Controlor:** Petru Savii, ped. curs IV. **Com. literară:** Victor Aga, teol. curs III, **Zacharie Moga**, teol. curs II., **Aurel Papp**, teol. curs I., **Ioan Suciu** ped. curs IV., **Ioan Popoviciu**, ped. curs III. **Com. musicală:** **Traian Naghiu**, teol. curs III., **Dimitriu Maci**, teol. curs II., **Aurel Raicu**, teol. curs I., **Petru Ciucur** ped. curs IV., **Ștefan Ștef**, ped. curs III. **Com. revisoară:** **Moise Popoviciu**, teol. curs II., **Ioan Chereșladan**, teol. curs I., **Iosif Leu**, ped. curs III.

* *Știri agricole.* Din raportul încheiat în ministerul de agricultură al Ungariei asupra roadei din anul acesta reiese, că producțiunea este mai prejosă ca cea din anul trecut, atât în privința bunătății cât și a bogăției.

În România, producțiunea agricolă în anul acesta este bună în ce privește mulțimea roadei, bunătatea grâului însă este un pic atinsă de ploile din Iulie. Totuși se găsesc măsuri însemnate de grâu de calitate foarte bună. Prețurile grâului sunt însă scăzute de tot. Nădejdiile în ridicarea prețurilor au fost zădărnice mai cu seamă din cauza lipsei de organizare a comerțului de grâne.

Timpul a fost frumos aproape pretutindenea. Sămănăturile de rapiță și grâu (în România) s'au făcut în cea mai mare parte. Cucuruzele au fost bune. Pășune pentru vite este destulă. Viile în mare parte au fost atacate de peronosporă.

În Europa peste tot situațiunea generală agricolă nu a suferit nici o schimbare simțitoare în timpul din urmă. Afacerile de grâu sunt încete în târgurile străine și cursurile sunt mai mult în scădere.

* *Musică.* În edițiunea „Fondului Coresi” din Brașov a apărut cu devisa „Să cetiți și bine să socotiți că veți vedea înși-vă, că e cu adevăr” „Cantață” la jubileul de 50 ani al gimnasiului gr. or. român din Brașov. Poesie de Andreia Bărseanu compusă pentru cor mixt, solo de tenor și orchestră de George Dima. Se poate procura dela autor. — Prețul unui exemplar 10 coroane.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a reuniunii învățătorilor dela școlile populare gr.-or. române confesionale de sub jurisdicțiunea Consistorului Orădan, se convoacă pe Vineri în 19 Octomvrie v. (1 Noemvrie n.) a. c. la 9 ore înainte de amiază în școala română gr.-or. din Oradea-Mare.

PROGRAMA :

1. Participarea în corpore la serviciul divin.
2. Constatarea prezenței membrilor.
3. Deschiderea adunării.
4. Alegerea a doi notari și a doi bărbați de încredere pentru verificarea actelor.

6. Raport despre starea cassei.
  7. Pertractarea și votarea proiectului nou de statute.
  8. Disertațiuni, (aceste sunt a se insinua cu 3 zile înainte la presidiu, unde are a se trimite și lucrarea.)
  9. Eventuale propuneri.
  10. Inchiderea adunării.
- Oradea-mare, 18 Septemvrie, (1 Oct. n.) 1901.

Nicolae Zigre, m. p.,
președinte.

Avram Igna, m. p.,
notar.

N. B. Membrii, cari vin la Oradea-Mare în presară și reflectează la cvartir cu preț moderat, au să se insinue dlui Nicolae Firu, învățător în Oradea-mare, până la 12/25 Oct. a. c.

C O N C U R S E.

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala centrală cu clase inferioare din Nădlac prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. 800 coroane salar în bani gata; 2. cvartir liber în natură, cu grădină; 3. 6 stânjini lemne moi, ori 4 stânjini lemne tari, din cari se va încălzi și sala de învățământ; 4. 20 coroane pentru participarea la conferințe; 5. Recvisite pentru scripturistica în natură.

Se obsearvă, că pentru serviciu prestat în altă comună cvincvenal nu se asigură, ci acela se va pune în curgere numai după un serviciu de cinci ani prestat la școalele noastre.

Recurenții vor avea să-și înainteze recursurile lor M. On. Domn Iancu Ștefănuț, inspector școlar în Arad, ajustate cu următoarele documente: a) estras de botez; b) absolutoriu din preparandia noastră confesională; c) testimoniu de cvalificațiune; d) atestat de serviciu și conduită, și sunt obligați ca în intervalul concursului să se prezenteze în sf. biserică de aici, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic; ear alesul va fi obligat a provedea cantoratul în strană, a instrua elevii în cântări și a propune la școala de repetiție în ordinea ce se va stabili.

Nădlac, din ședința comitetului parochial ținută la 9/22 Septemvrie 1901.

Nicolau Chicin m. p.,
preș. com. parochial.

Ioan Căcinca m. p.,
notariul com. parochial.

În conțelegere cu mine: IANCU ȘTEFĂNUȚ m. p., adm. ppresbiteral și inspector școlar.

—□—

Nr. 6550/1901.

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul Aradului cu parochia centrală Arad, devenit în vacanță prin trecerea în pensiune a protopresbiterului Moise Bocșan, — subscrisul Consistor după ascultarea votului concernentului comitet protopresbiteral, publică acest concurs cu termen de 35 zile computate dela prima zi ce urmează după publicare în organul oficial „Biserica și Școala.”

Emolumentele încopciate cu acest post sunt:

- I. Din parochia protopresbiterală.
  - a) Venitul sesiunii protopopești-parochiale.
  - b) Birul și stolele usuate dela parochie.

Urmează în supliment

supliment la „BISERICA și ȘCOALA“
Nr. 38. — Anul XXV.

c) Dodația dela oraș, — din cari toate una a treia parte compete capelanului actual Gavriil Bodea.

II. Din protopresbiterat.

- a) Birul protopopesc usuat dela preoțimea tractuală.
b) Competința pentru vizitarea canonică cu revisiunea socoților și taca cancelariei conform concluzelor sinodului parochial.
c) Retribuțiunea dela diecesă pentru inspecțiunea școlară și ședulele dela cununii în suma ce o stabili sinodul eparhial.

Aspiranții la acest post se avisează ca în termenul indicat să-și subștearnă la subscrisul Consistor recursele lor înstruite cu documentele de cvalificațiune prescrisă prin § 53. din „Statutul organic“ și prin conclusul congregual Nr. 111/888; și anume să dovedească, că au cvalificațiunea recerută dela reflectanții la parochii de clasa primă, să producă atestat de maturitate și să dovedească cu atestat că au implinit cel puțin cinci ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin mulțumitor și că prin zelul și diligența lor s'au distins în rezultatul activității pe terenul bisericesc-școlar.

Totodată se observă aspiranților la acest post că amésurat conclusului acestui Consistor Nr. 3107/1901 alegându este îndatorat să contribue anual din dotațiunea protopresbiterală-parochială cu 600 (șase sute) coroane spre acoperirea pensiunii decretate protopopului în retragere Moise Bocșan pe cât timp acesta va fi în viață, care sumă alegându va trebui să o achite la cassa consistorială în patru rate anuale egale, ulterior.

Arad, din șed. cons. plenar dela 17/30 Sept. 1901.

Consistorul gr. or. rom.
din Arad.

—□—

Se publică concurs pentru stațiunea învățătorească devenită vacantă din comuna **Surdac** tractul Peșteșului (comit. Bihor) cu termen de alegere pe **21 Octomvrie (3 Noemvrie) a. c.**

Emolumentele împreunate cu acest post învățătorească sunt: 1) În bani gata 360 cor., solvinzi în rate treiunare; 2) 10 cubule cucuruz sfărîmat a 10 cor. cubulul, 100 cor.; 3) Pământ învățătorească 60 cor.; 4) Stolele cantonale 40 cor.; 5) 16 metri de lemne și crengile după ele pentru învățători și încălzirea saiei de învățământ 40 cor.; 6) Remunerațiune dela comuna politică pentru adulți 40 cor.; 7) Cvarțir corésunzător cu chiliile recerute și aparținătoarele. Toate acestea dau suma de 640 cor.

Cei-ce doresc a ocupa această stațiune învățătorească sunt poștiți a-și trimite petițiunile lor ajdustate cu documentele recerute subscrisului în Lugoju-superior, p. u. Eșesd și a se presenta în vre-o Duminecă ori sərbătoare la S ta biserică spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **TEODOR FILIP**, protopresbiter și insp. școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Cotiglet** protopresbiteratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **29 Octomvrie (11 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 10 jugere pământ arător împreuna cu dreptul de pășunat; 2) Dela 100 numere de case câte o măsură de bucate; 3) Venitele stolare usuate; aceste emolumente împreuna cu întregirea sta-

bilită din partea Înaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase cu suma de 483 cor. 32 fl., dau un venit anual sigur, recerut pentru parochie de clasa III-a.

Contribuția erarială pentru pământul parochial o va solvi preotul alegându.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursurile lor înstruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 26 Oct. (8 Nov.) a. c., avându până la alegere a se presenta în vre-o Dumineca ori sərbătoare în sfânta biserică din Cotiglet spre a-și arêta desteritatea în cele rituale și oratorie.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Bogeu** protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **26 Octomvrie (8 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 8 jugere pământ arător cu dreptul de pășunat; 2) Dela 60 numere de case câte o măsură bucate; 3) Venitele stolare usuate; aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Înaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 597 cor. și 02 fl. dau un venit anual sigur ce se recere pentru o parochie de clasa III-a.

Contribuția erarială după pământul parochial o va solvi preotul alegându.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursurile lor înstruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 20 Octomvrie (2 Nov.) a. c., avându până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă, ori sərbătoare în sfânta biserică din Bogeu, spre a-și arêta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Satulbarbă**, protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **25 Octomvrie (7 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) Treizeci și două jugere pământ arător și fânaș, împreuna cu competița de pășunat; 2) Dela 60 numere de case câte o măsură de bucate; 3) Două orgii de lemne; 4) Venitele stolare usuate, aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Înaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 370 cor. 27 fl., dau un venit anual sigur, ce se recere pentru o parochie de clasa III-a.

Deoarece-ce casă parochială nu este, până ce se va zidi aceasta, comuna bisericescă se va îngriji de locuință coresunzătoare pentru preotul alegându.

Contribuțiunea erarială după pământul parochial o va solvi preotul alegându.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursurile lor înstruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 20 Oct. (2 Nov.) a. c. avându până la alegere a-se presenta în vre-o Duminecă ori sərbătoare în biserică diu Satulbarbă spre a-și arêta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Sentelec** protopresbiteratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **28 Octomvrie (10 Noemvrie) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 32 jugere pământ arător și fânaș cu dreptul de pășune; 2) Dela 95 numere de case

culte prin însuflețirea societății pentru cauza culturii a făcut, ca în acele state școala să fie înțeleasă și spriginită în acțiunile ei.

(Va urma.)

D I V E R S E.

* *Societatea de lectură pedagogico-teologică din Arad* ținându-și ședința sa de constituire în 25 l. c. sub presidența Reverendisimului Domn Prof. Dr. Ioan Petran s'a organizat în următorul mod: President: Victor C. Fizeșianu, teolog curs III., Secretar: Romul B. Rațiu, teol. curs II. Notar: Ioan Giuchiciu, ped. curs IV. Casier: Valer Felnean, teol. curs II. Bibliotecar I: Iosif Tărăn, teol. curs I. Bibliotecar II: Nicolau Raicu, ped. curs III. Controlor: Petru Savii, ped. curs IV. Com. literară: Victor Aga, teol. curs III, Zacharie Moga, teol. curs II., Aurel Papp, teol. curs I., Ioan Suciu ped. curs IV., Ioan Popoviciu, ped. curs III. Com. musicală: Traian Naghiu, teol. curs III., Dimitriu Maci, teol. curs II., Aurel Raicu, teol. curs I., Petru Ciucur ped. curs IV., Ștefan Ștef, ped. curs III. Com. revisoară: Moise Popoviciu, teol. curs II., Ioan Chereșladan, teol. curs I., Iosif Leu, ped. curs III.

* *Știri agricole.* Din raportul încheiat în ministerul de agricultură al Ungariei asupra roadei din anul acesta reiese, că producțiunea este mai prejosă ca cea din anul trecut, atât în privința bunătății cât și a bogăției.

În România, producțiunea agricolă în anul acesta este bună în ce privește mulțimea roadei, bunătatea grâului însă este un pic atinsă de ploile din Iulie. Totuși se găsesc măsuri însemnate de grâu de calitate foarte bună. Prețurile grâului sunt însă scăzute de tot. Nădejdele în ridicarea prețurilor au fost zădărnice mai cu seamă din cauza lipsei de organizare a comerțului de grâne.

Timpul a fost frumos aproape pretutindenea. Sămănăturile de rapiță și grâu (în România) s'au făcut în cea mai mare parte. Cucuruzele au fost bune. Pășune pentru vite este destulă. Viile în mare parte au fost atacate de peronosporă.

În Europa peste tot situațiunea generală agricolă nu a suferit nici o schimbare simțitoare în timpul din urmă. Afacerile de grâu sunt încete în târgurile străine și cursurile sunt mai mult în scădere.

* *Musică.* În edițiunea „Fondului Coresi” din Brașov a apărut cu devisa „Să cetiți și bine să socotiți că veți vedea înși-vă, că e cu adevăr” „Cantață” la jubileul de 50 ani al gimnasiului gr. or. român din Brașov. Poesie de Andreiu Bărseanu compusă pentru cor mixt, solo de tenor și orchestră de George Dima. Se poate procura dela autor. — Prețul unui exemplar 10 coroane.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a reuniunii învățătorilor dela școlile populare gr.-or. române confesionale de sub jurisdicțiunea Consistorului Orădan, se convoacă pe Vineri în 19 Octomvrie v. (1 Noemvrie n.) a. c. la 9 ore înainte de amiază în școala română gr.-or. din Oradea-Mare.

PROGRAMA :

1. Participarea în corpore la serviciul divin.
2. Constatarea prezenței membrilor.
3. Deschiderea adunării.
4. Alegerea a doi notari și a doi bărbați de încredere pentru verificarea actelor.

6. Raport despre starea cassei.

7. Pertractarea și votarea proiectului nou de statute.

8. Disertațiuni, (aceste sunt a se insinua cu 3 zile înainte la presidiu, unde are a se trimite și lucrarea.)

9. Eventuale propuneri.

10. Inchiderea adunării.

Oradea-mare, 18 Septemvrie, (1 Oct. n.) 1901.

Nicolae Zigre, m. p.,
președinte.

Avram Igna, m. p.,
notar.

N. B. Membrii, cari vin la Oradea-Mare în presară și reflectează la cvartir cu preț moderat, au să se insinue dlui Nicolae Firu, învățător în Oradea-mare, până la 12/25 Oct. a. c.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala centrală cu clase inferioare din Nădlac prin aceasta se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. 800 coroane salar în bani gata; 2. cvartir liber în natură, cu grădină; 3. 6 stânjini lemne moi, ori 4 stânjini lemne tari, din cari se va încălzi și sala de învățământ; 4. 20 coroane pentru participarea la conferințe; 5. Recvisite pentru scripturistica în natură.

Se obsearvă, că pentru serviciu prestat în altă comună cvinvenal nu se asigură, ci acela se va pune în curgere numai după un serviciu de cinci ani prestat la școlile noastre.

Recurenții vor avea să-și înainteze recursurile lor M. On. Domn Iancu Ștefănuț, inspector școlar în Arad, ajustate cu următoarele documente: a) estras de botez; b) absolutoriu din preparandia noastră confesională; c) testimoniu de calificatiune; d) atestat de serviciu și conduită, și sunt obligați ca în intervalul concursului să se prezenteze în sf. biserică de aici, pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic; ear alesul va fi obligat a provedea cantoratul în strană, a instrua elevii în cântări și a propune la școala de repetiție în ordinea ce se va stabili.

Nădlac, din ședința comitetului parochial ținută la 9/22 Septemvrie 1901.

Nicolau Chicin m. p.,
preș. com. parochial.

Ioan Căcinea m. p.,
notariul com. parochial.

În conțelegere cu mine: IANCU ȘTEFĂNUȚ m. p., adm. presbiteral și inspector școlar.

—□—

Nr. 6550/1901.

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul Aradului cu parochia centrală Arad, devenit în vacanță prin trecerea în pensie a protopresbiterului Moise Bocșan, — subscrisul Consistor după ascultarea votului concernentului comitet protopresbiteral, publică acest concurs cu termen de 35 zile computate dela prima zi ce urmează după publicare în organul oficial „Biserica și Școala.”

Emolumentele încopciate cu acest post sunt:

- I. Din parochia protopresbiterală.
  - a) Venitul sesiunii protopopești-parochiale.
  - b) Birul și stolele usuate dela parochie.

Urmează în supliment

supliment la „BISERICA și ȘCOALA“
Nr. 38. — Anul XXV.

c) Dodația dela oraș, — din cari toate una a treia parte compete capelanului actual Gavriil Bodea.

II. Din protopresbiterat.

a) Birul protopopesc usuat dela preoțimea tractuală.

b) Competința pentru vizitarea canonică cu revisiunea socoților și taca cancelariei conform concluzelor sinodului parochial.

c) Retribuțiunea dela diecesă pentru inspecțiunea școlară și ședulele dela cununii în suma ce o stabili sinodul eparhial.

Aspiranții la acest post se avisează ca în termenul indicat să-și subțearnă la subscrisul Consistor recursele lor instruite cu documentele de evalueațiune prescrisă prin § 53. din „Statutul organic“ și prin conclusul congresual Nr. 111/888; și anume să dovedească, că au evalueațiunea recerută dela reflectanții la parochii de clasa primă, să producă atestat de maturitate și să dovedească cu atestat că au implinit cel puțin cinci ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin mulțumitor și că prin zelul și diligența lor s'au distins în rezultatul activității pe terenul bisericesc-școlar.

Totodată se observă aspiranților la acest post că amăsurat conclusului acestui Consistor Nr. 3107/1901 alegândul este îndatorat să contribuie anual din dotațiunea protopresbiterală-parochială cu 600 (șase sute) coroane spre acoperirea pensiunii decretate protopopului în retragere Moise Bocșan pe cât timp acesta va fi în viață, care sumă alegândul va trebui să o achite la cassa consistorială în patru rate anuale egale, ulterior.

Arad, din șed. cons. plenar dela 17/30 Sept. 1901.

Consistorul gr. or. rom.
din Arad.

—□—

Se publică concurs pentru stațiunea învățătorescă devenită vacantă din comuna **Surduc** tractul Peșteșului (comit. Bihor) cu termen de alegere pe **21 Octomvrie (3 Noemvrie) a. c.**

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt: 1) În bani gata 360 cor., solvinzi în rate treiunare; 2) 10 cubule cucuruz sfărâmat a 10 cor. cubulul, 100 cor.; 3) Pământ învățătoresc 60 cor.; 4) Stolele cantonale 40 cor.; 5) 16 metri de lemne și crengile după ele pentru învățători și încălzirea saiei de învățământ 40 cor.; 6) Remunerațiune dela comuna politică pentru adulți 40 cor.; 7) Cvartir corăspunzător cu chiliile recerute și aparținătoarele. Toate acestea dau suma de 640 cor.

Cei-ce doresc a ocupa această stațiune învățătorescă sunt poftiți a-și trimite petițiunile lor ajdustate cu documentele recerute subscrisului în Lugoju-l-superior, p. u. Eledș și a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la S ta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **TEODOR FILIP**, protopresbiter și insp. școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Cotiglet** protopresbiteratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **29 Octomvrie (11 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 10 jugere pământ arător împreuna cu dreptul de pășunat; 2) Dela 100 numere de case câte o măsură de bucate; 3) Venitele stolare usuat; aceste emolumente împreuna cu întregirea sta-

bilită din partea Inaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase cu suma de 483 cor. 32 fil., dau un venit anual sigur, recerut pentru parochie de clasa III-a.

Contribuția erariala pentru pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 26 Oct. (8 Nov.) a. c., având până la alegere a se presenta în vre-o Dumineca ori sârbătoare în sfânta biserică din Cotiglet spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Bogeu** protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **26 Octomvrie (8 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 8 jugere pământ arător cu dreptul de pășunat; 2) Dela 60 numere de case câte o măsură bucate; 3) Venitele stolare usuat; aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Inaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 597 cor. și 02 fil. dau un venit anual sigur ce se recere pentru o parochie de clasa III-a.

Contribuția erarială după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 20 Octomvrie (2 Nov.) a. c., având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă, ori sârbătoare în sfânta biserică din Bogeu, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Satulbarbă**, protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **25 Octomvrie (7 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) Treizeci și două jugere pământ arător și fânaț, împreuna cu competența de pășunat; 2) Dela 60 numere de case câte o măsură de bucate; 3) Două orgii de lemne; 4) Venitele stolare usuat, aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Inaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 370 cor. 27 fil., dau un venit anual sigur, ce se recere pentru o parochie de clasa III-a.

Deoarece casa parochială nu este, până ce se va zidi aceasta, comuna bisericescă se va îngriji de locuință corespuzătoare pentru preotul alegând.

Contribuțiunea erariala după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 20 Oct. (2 Nov.) a. c. având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică diu Satulbarbă spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Sentelec** protopresbiteratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **28 Octomvrie (10 Noemvrie) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 32 jugere pământ arător și fânaț cu dreptul de pășune; 2) Dela 95 numere de case

câte o măsură de bucate; 3) Venitele stolare usuate, aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Înaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 496 coroane 24 fileri, dau un venit anual sigur recerut pentru parohie de clasa III.

Contribuția erarială după pământul parochial, o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parohie au să-și înainteze recursurile lor instruite conform dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii, subsemnatului până în 26 Oct., (8 Noemvre) a. c. având până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Sentelec spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Spurcani**, protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **26 Octomvre** (8 Noemvre) 1901.

Emolumentele sunt: 1) 24 jugere pământ arător cu dreptul de pășunat; 2) Dela 60 numere case câte o măsură bucate; 3) Venitele stolari usuate; acestea emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Înaltului Guvern, pentru candidații fără 8 clase în sumă de 596 coroane 62 fileri, dau un venit anual sigur recerut pentru o parohie de clasa III.

Contribuțiunea erarială după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parohie au să-și înainteze recursurile lor instruite conform dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii, subsemnatului până în 20 Oct., (2 Noemvre) a. c., având până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Spurcani spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Fancica**, protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **24 Octomvre** (6 Noemvre) 1901.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu supraedificatele; 2) Pământ arător și fânaș 13 jug. catastrale împreună cu dreptul de pășunat pentru 8 vite; 3) la 50 numere case câte o măsură grâu de pâne titulo bir, — și câte o jumătate măsură cucuruz titulo elacă; 4) 2 ogii de lemne; 5) Stolele usuate, — aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Înaltului Guvern, pentru candidații fără 8 clase în sumă de 690 coroane 10 fileri, dau un venit anual sigur prescriis pentru o parohie de clasa III.

Contribuția erarială după pământul parochial o solvește preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parohie au să-și înainteze recursurile lor instruite conform dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii, subsemnatului până în 20 Oct., (2 Noem.) a. c., având până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică din Fancica spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p., protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Șușturogiu**, protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **23 Octomvre** (5 Nov.) 1901.

Emolumentele sunt: 1) Pământ parochial 6 jugere catastrale împreună cu competența de pășunat; 2) Dela

70 numeri de case câte o măsură bucate; 3) Venitele stolare usuate; 4) Dela tot numărul de case câte una zi de lucru, aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Înaltului Guvern pentru candidați fără 8 clase în sumă de 627 cor. 35 fil. dau un venit anual sigur, ce se recere pentru o parohie de clasa III-a.

Contribuțiunea erarială după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parohie au să-și înainteze recursurile lor instruite conform dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii — subsemnatului până în 20 Octomvre (2 Nov.) a. c. având până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din Șușturogiu spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Veherd** protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **21 Octomvre** (3 Nov.) 1901.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu intravilanul și supraedificatele; 2) Pământul parochial 9 jugere catastrale și 641□; 3) Competența de elacă 32 cor.; 4) Competența de bir 12 cubule grâu de pâne și 7 cubule orz; 5) Venitele stolare usuate și 6) competența de pășunat pentru 3 vite.

Aceste venituri împreună cu întregirea stabilită din partea Înaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 388 cor. 40 fil., asigură un venit de cel puțin 800 cor.; deci parohia este de clasa III-a.

Totodată se notează, că contribuțiunea erarială după pământul parochial o solvește comuna bisericească.

Doritorii a ocupa această parohie au să-și înainteze recursurile lor instruite conform dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii — subsemnatului până în 13/31 Octomvre a. c. având până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din Veherd, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din **Agris—Cumănesci—Butfeiu**, se publică concurs cu termen de alegere în **14/27 Octomvre** a. c. Salariul este: 400 cor., 9. o. lemne: 57 cor. 60 fil.

Asemenea stațiunea învățătorescă din **Bochia-Benesci** este a se îndeplini în **14/27 Octomvre** a. c. Emolumentele sunt, în bani: 390 cor., 5. o. lemne: 50 cor., 50 porții de fân: 10 cor, și 5 cubule bucate: 50 cor,

Ambe stațiunile dispun de locuințe acomodate cu grădini de legume. Învățătorii aleși ca-și cantori vor beneficia de stoalele cantorală usitate, ear salariile li se vor întregi la minimal de 600 cor. din ajutorul sperativ dela stat.

Reflectanții sunt poștiți ca până în **12/25 Oct.**, a. c. să-și înainteze recursurile adresate comitetelor parohiale la subscriisul în **Giriș-F. (F.-Győrös)** p. u. Tenke, având a se prezenta la sf. biserici pentru a cânta.

F.-Giriș, la la **10/23 Septemvre** 1901.

Pentru comitetele parohiale:

Petru Sêrbu,

protopop, inspector școlar.

—□—